

UJVIDÉKI HIRLAP

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

egész évre 10 K

fél évre 5 »

Egyes szám ára 10 fillér.

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Felelős szerkesztő: KARDOS MIKSA.

I. évfolyam.

Ujvidék, 1910. szombat május 21.

15. szám.

Választó polgárok!

Dr. Szlezák Sajos képviselő jelöltünk vasárnap 8. u. 12 órakor tartja programbeszédét.

Jőjjetek, hallgassátok meg jelöltetek hitvallását!

Jőjjetek és **halljátok** a szent fogadalmat, mit jelöltünk ezer és ezer tanú előtt **kezetekbe le fog tenni.**

Halljátok és tudjátok meg a saját felfogástok szerint, mennyire érdemelte meg azt a fáradságot nem ismerő munkát, melyet e szent ügyben számára eddig is előlegeztetek.

Legyetek ott mindnyájan, kik zászlónk alá felesküdtetek.

Az ellenpárt jelöltjét hallottátok már előbb, jőjjetek most a ti emberetek meghallgatására, ki a ti nyelveteken szól, a ti szívetekkel érez, mert véretekéből való.

Lássátok magatok a két jelölt közti különbséget. Nem idegenből jött, ismeretlen szólampuffogatók körébe hívunk, kik a semminél is kevesebbet virágos mezbe tudják öltöztetni, akik a kancsukat, mellyel testeket véresre verték és verik, majd újra nemzeti-szinű szalaggal kötik körül — hanem magunk közé, **barátaitok közé hívunk**, hogy a magatok eszejárása szerint, egyszerűen, cicoma nélkül, hallhassátok meg, **hogy országunk sorsát intézni hivatott nemzetgyűlésbe, követünk mily szándékkal, mily törekvésekkel fog bennünket képviselni.**

Legyen e nagygyűlés tüntető demonstráció mellette s az egész párt mellett.

Nem utcai látványosságot, nem délutáni, meg éjjeli ingyen mulatságot rendezünk, hanem a komoly választó polgárságot legkomolyabb feladata teljesítésére szólítjuk munkára.

Itt emelje fel a polgárság hatalmas, méltóságteljes tiltakozó szavát, a lefolyt 4 1/2 esztendő átkos uralma ellen.

Most sirjuk el nemzeti tekintélyünk porba hullását, most keseregjünk népünk koldusbotra juttatásán.

Most törjünk pálcát a letűnt rendszer felett, mikor az irtózatos romhalmaz, minden elrejtett borzadályát ismerjük.

És még akad közöttetek polgár, Ujvidék városában, ki akadályozni akar bennünket a romok eltakarításában, akad, aki tapsolt Justh Gyulának a további rombolás eszeveszett daemonának?

Jőjjetek adjátok meg e kishitűek botorságára a választ, olyat, mely méltó legyen önmagatokhoz.

Megjelenésével minden polgár meg fogja mutatni, hogy az erő nélküli követelődzés politikája helyett, az alkotni akarás és tudás zászlaja alá szegődik. A mi **jelöltünk** felemelt fővel, a beváltás biztos tudatában ígérheti meg vágyaink teljesítését, **mert oly párt-hoz tartozik, melynek vezérei más párt keretében ugyan, de 4 évtizeden keresztül az alkotások beláthatatlan láncolatával boldogították e nemzetet. Ők egy elerőtlenedett, háboruk pusztításaitól, abszoluzmustól kiszípolozott, sir szélén álló nemzetet emeltek fel céltudatos munkával oda, ahol 4 1/2 év előtt volt.** Elleneink pedig innen akarnak újra lerántani, hogy az orosz meg osztrák helyett, ők maguk zsákmányolják ki most azt az országot.

Mert ne felejtjük el, hogy a 48. viharai által végig sepert s az azután következő gyalázatos abszoluzmus rabigájába láncolt, már életjelt is alig adó nemzetet Deák Ferenc és pártja keltette újra életre s ők e hon második megalapítói!

Ennek a pártnak, melyet közönségesen 67-es pártnak neveznek, jogutódja s természetes folytatása az országos nemzeti munkapárt.

Ez a párt, mely a kiegyezéssel visszaadta a nemzetnek királyát s királynak nemzetét, eltelve a mai kor mozgatói eszméivel, felfrissülve, megújodva, támaszkodva az áldáshozó tradíciókra, kivette magából a nem oda valót, felszívva magába mindenünnen a legjobbat, újra kezébe vette a kormány gyeplőjét.

Hogy e párt mit alkotott, felsorolni alig kell. *Mindazt, a mi a mai kultur Magyarországot elválasztja a barbár kelettől, mindazt e párt alkotá.* Hogy aranykalászos rónáinkon, a messze idegenbe sinpárok futnak, hogy bekapcsolódtunk még zsenge kereskedelmünkkel és iparunkkal a művelt nyugat világforgatagába, hogy a Duna hullámain külkereskedelmünk hírnökei, a kereskedelmi hajók usznak, hogy gyermekeink itt végezhetik iskoláikat, hogy élvezhetjük a béke áldásait, szóval hogy élünk és boldogulunk e hazán, azt **mind a 67-es kormányok negyven esztendő uralma, higgadt, körültekintő munkája tette.**

Ők nem kiabáltak máról-holnapra bankért, mégis a szorgalmasok meggazdagodtak, nem hordtak a gomblyukban tulipánt, mégis egyik gyár a másik után épült fel, nem mezeztették magukat »nemzeti hősök«-nek! nem voltak »nagy nemzeti« kormány, hanem a nemzet napszámosai akartak lenni, nem *cimeket, hanem munkát kerestek.*

Az ő 4 év előtti visszalépésüket sinyli ma is az egész ország. Az ő távoztukkal ütött be az elviselhetetlen drágaság, azóta üres az államkincstár kasszája, azóta emelték fel az állami adót, meg a városi pótdót, azóta nevet nyomorságunkon egész Európa.

E 4 esztendő alatt ránk szakadt szegyénteljes viszonyok folytatását akarjátok-e Ujvidék polgárai?

Vagy a 40 esztendő komoly munkában megacélozott erők visszatértét?

Válaszatok!

Megjelentétek a programbeszédén s szavazatotok az urnánál ezt a választást lesz hivatva eldönteni.

Vigyázzatok, hogy kísértetbe ne essetek!

Fel ne üljetek ismét azoknak, kik még a holdat, meg a csillagokat is nektek ígértek, de tenni ismét semmit nem fognak. *Azokra hallgassatok, kik előbb megfontolják, hogy mi adható meg, de azután szavukat becsülettel be is váltják.*

Soha még nehezebb helyzetben polgár, legszentebb jogát nem gyakorolta, mint Magyarország szavazó milliói most a küszöbön levő választásokon.

Nem a fölött fogtok határozni, hogy X vagy Y lesz-e a követetek, hanem hogy ki akarjátok-e ezt a szerencsétlen országot a reá várakozó éhes hiénák hadának szolgáltatni vagy meg akarjátok-e egy újabb ezredévre vetni hazánk alapjait.

A válasz Ujvidéken kétes nem lehet.

E városnak, mint a munka városának európai híre van. Polgárságának józanságát és műveltségét országszerte ismerik.

Megszerezték e jó hirt apáitok komoly munkával, mindig azon zászló alatt, melyet mi most lobogtatunk. Az utódra csak jó hírünk fentartása háramlik.

Ki meri szentségtelen kézzel őseink tradícióját semmivé tenni?

Ki meri a korcs utódok által meghamisított 48-as elvekért, az évtizedeken át kipróbált igazi Deák Ferenc-féle 67-es elveket feláldozni.

Jól tudjuk senkisémet!

E választ polgárságunk megadta már számtalanszor, ha részletekben is, s meg fogja adni a vasárnapi programmbeszéd alkalmával teljes egészében.

Ezért hívjuk ide minden polgártársunkat, ki velünk tart, ki dolgozni tud és akar.

Nem a zajgó csöcseléket csödültjük oda, hanem az értelmes választók íteletét provokáljuk.

Jőjjetek!

Ott legyetek és ítéljetez magatok, törekvéseink és elveink felett, hogy az igaz meggyőződés hangján kiálthassátok:

Éljen Dr. Szlezák Sajos, az ujvidéki nemzeti munkapárt képviselőjelöltje!

Politikai jegyzetek.

»The king is dead«. Ezen egyszerű, de megható szavakkal adta tudtára a Buckingham palota erkélyéről egy udvari hírnök a szivszorongva váró angol népnek, szeretett királyának, VII. Edvárdnak halálát. És az angol nép e váratlan hír hallatára zokogásba tört ki, sírásba, mely ékesebben szólott belső nagy fájdalomról, mint a beszédek özöne. Kinek alkalmá volt megfigyelni, hogy az angol — legyen az bárhol a föld kerekéségén — mily ábihattal hallgatja végig állva a God save the king dallamát, az láthatla mennyire együttérez az angol nép királyával, mennyire egynek érzi magát vele, mily nagy a tisztelet, mellyel királyá személyén csüng.

És ez nem helytelenül nyilvánuló byzantinismus, ez nemcsak a büszkeség tudata, hanem a hálé egy oly király iránt, kit a világ méltón nagyinak nevezett, ki rövid 9 évi uralkodása alatt megmutatta a világnak, mily magas polcra emelheti népét, mily boldogságot, jólétet szerezhet egy király oly népének, ki vele szívből együttérez, ki viszont büszkén mondhatja, hogy népe vele együttérez. Mert ebben rejlett VII. Edvárd nagysága és ebben rejlik II. Vilmos nagysága. Nem kutatjuk itt emberi gyengéit — mert született legyen bár trónon, a király is csak ember — nem lebbentjük föl alkovja függönyét, hogy a szép Zsanette vagy Ninitte lárságában töltött pásztórái után iléljük meg, sokkal kiválóbb ember volt, mert életének két legfőbb mozzanata volt népét: boldoggá tenni és a világ békét biztosítani. És hogy népét boldoggá tehette, az csak részben függött tőle, abba a legfőbb támaszt ott találta, hol azt kereste: »*a király és a nemzet közli egyetértésben*«. Vajjon hogy állunk ebben a tekintetben nálunk? Egyfelől a legalkotmányosabb, népét valóban szerető király, ki habár jóságos szíve sugallatát akkor nem követhette, midőn a történelmi kényszerűség ráparancsolta, hogy talán rosszul magyarázott magasabb érdekek szempontjából, királyi hatalmának szigorát érezte, de ki a történelem e sötét phasisára már rég a feledés fátyolát borította, másfelől a nemzet, mely tagadhatatlanul loyális és királyhű, de melynek egyik része — és ez a kiegyezés alap-

ján álló — belátván, hogy daccal kietőszakolni a bár törvényeken alapuló igényét, a nemzetnek nem állván módjában a *király és a nemzet közli egyetértésben* véli feltalálni azt az utat, melyen a nemzetet a boldogulás, egy jobb kor felé vezetheti és áll a másik részen a 48-as Justh-párt, mely azt mondja: »lóra kuruc«! Hát ez eddig mit ért el, sajnosan tapasztaljuk. A nemzet hangulata nyomott, lelkülete csüggedt. Mert ha van egy apának két fia, úgy bizonyára az fog többet elérni, legyen az bár törvényes követelésével, ki simulékony, mint az, ki dacoskodik.

Avval, hogy lóra kuruc, nem sokat érünk el! Ha forradalmárok akarunk lenni t. kurucain, akkor ne legyünk salonforradalmárok, hanem akkor ki az ősi karddal! De nem hátulról kommandírozni és oda dirigálni az istenadta népét Kanonenfultternek, hanem odaállani a csatasor letelején! Midőn az angol parlament I. Károly fejét követelte, akkor azt nyíltan meg is mondta és addig nem is nyugodott, míg azt meg is kapta! de csatakiáltásokba kitérni csak azért, mert haragszunk, hogy mások fognak mint delegátusok a királlyal pokolázni és nem mink — hát ez t. ellenzék mégsem férfias eljárás. Sokat követelni, hogy aztán meghunyászkodva megelégednénk a sokat ócsárolt kilences bizottság vivmányával — ez nem őszinteség.

A munkapárt feladatául tűzte ki a királlyal való egyetértésben elérni azt, ami elérhető: a nép vagyonosodását, nemzeti alapon való fejlesztését a hadseregnek, békés fejlődést.

Nem prédikál, de nem is akar árevolúciót.

A munkapárt által hirdetett *király és nemzete közli egyetértés* gyümölcsét e sokat sanyargatott nemzet fogja élvezni.

—nd.

A zilahi eset tanulságai.

Élénken emlékszünk arra a műveltség-rodásra, melyet Justhék—Telekiék—Balláék gyártottak és országos lapjaik hasábjain a világba kürtöltek abból az alkalomból, hogy rendőrségünk az éjféli népgyűlés megtartását betiltotta. Emlékszünk arra, mily félre-

ismerhetetlen kortescélzattal igyekeztek maguknak lökét kovácsolni az esetből az által, hogy semmi áron sem voltak hajlandók e rendészeti praeventív intézkedésben annak egyedüli igaz rugóját: a polgárság érdekeinek, a béke, a rend, a vagyon és személybiztonságnak előzetes védelmét felismerni, — hanem abban egyedül a hatalmi önkény, a caesarismus, a sic volo, sic jubeo, a politikai türelmetlenség és üldözés, a polgári jogok durva megsértésének a tényét látták. Természetesen jobb meggyőződésük dacára. Mert hiszen napról-napra olvashatták a párt-szervevények korteshullámainak az elfajulását, a terrort és pánikot, melynek kisarjadása épen az ellenzéki oldalon történt országszerte. Ezek a szennyes hullámok itt is felülkerekedtek még pedig igen korán, már az éjféli népgyűlést jóval megelőzőleg. Hiszen ők voltak azok, akik az első Szlezák zászlókat leégették, letépték, ők voltak azok, akik ablak beveretés terhe alatt kívánták a Petőfi-utca lakóitól a gyűlöletes zászlók bevonását, ők voltak azok, akik temerim és ujvidéki demagógiájukban izgató üszköt dobáltak a kedélyekbe és ők voltak azok, akik a már így *felzaklatott tömegre való hatás szándékával éjnek idejére tették a népgyűlést* és az azt megelőző bevonulást, melyekről napokkal előbb számító titokzatossággal hirdették uton-utfélén: »Figyeljetez polgárok! Ami kedden történik itt, az még sem Ujvidéken sem az Országban nem történt«.

És ilyen praemissák után még ők merészeltek jogtüprásról kürtölni. Holott, ha nem a pártos elvakultság szól vala belőlük, az elismerés és méltánylás kritikáját kellett volna kifejezniök azért, hogy itt a közrendészet hatósága hivatása magaslatán állott, amikor a fenyegető bajt megelőzni és nem rombolással szétverni igyekezett. Nem akarták azt a szent cél meglátni akkor sem, amidőn a »szíves szóra« összetoborzott tömeg zavartalan együttmaradását a rendőrhatalóság meg nem akadályozta. Pedig, ugy-e, ha a betiltásban caesári gőg, a sic volo, sic jubeo elve dirigált volna: ez bekövetkezik vala bizonynyal. — Ám a demagóg gőg nem látta meg ezt a szent célt, hanem a konciljáns viselkedésben gyáva meglapulást látott: a készenlétben volt kar hatalmi erő gyáva meglapulását!!!

És talán még most se tértek magukhoz. Holott azóta naponként érkeznek a hírek az ország minden pontjáról, melyek véres összemarokodásról, szólnak durungokról, késről, vasvilláról, közáporról és egyéb lélekemelő dolgokról. Olyan fegyverekről, melyek mind az ellenzéki pártok magazinjából kerültek elő.

És talán-talán a tegnapi nap, a **zilahi bevonulás** sem térítette észre Telekiéket!?

Csodák-csodája az, ugye, hogy a Telekiék által felfújt és világgá kürtölt ujvidéki jogtíprás, a melyért Teleki hálás köszönetet mondott a rendőrfőkapitánynak, **Zilahon** nem bizonyult jó kortestrikknek. Épen **Zilahon** nem!!! Csodák-csodája, hogy a letiport népvézért az ujvidéki martirt ott nem az ölelő karok ezrei fogadták, hanem közápor. vasvillák és egyéb szeretetnyilvánulások. És végre a csodák netovábbja, hogy a hatalmi önkény vak eszközeit, a **rendőr karokat, a vérengző csendőrszuronyokat**, ezeket az előtetek. Justhék—Telekiék—Balláék, oly gyűlöletes valamiket, **nem utasítottak vissza Zilah-on, hanem szépen megvonultak azoknak oltalma alatt.** — Operett két felvonásban. Az egyik Ujvidéken a másik Zilahon történik. Itt leköpi a rendőrséget. Ott szépen kivesszik tőle az oltalmat.

Tanulságos eset az a zilahi. Tanulságos nemcsak nekik, bár tudjuk, hogy ők nem szeretnék tanulni. De tanulságos nekünk is, ujvidékieknek. Mert az a tanulság azt mondja nekünk, hogy jól cselekedtünk. És azt is mondja, hogy a honmentő hősök pathetikus szórakései ebben az országban már nem lónnak martir koszorú.

Ujvidék népe eszmélj!

Nemzeti színészet.

Szardán és csütörtökön. Bakonyi Károly bájos daljátékát az *»Obsitost«* adták, a közönségnek meglehetősen részvéltensége mellett. A darab ugyan valóságos kevéssé értékű, de azért mégis megérdemli a megtekintést magyar alakjainál és magyar tárgyánál fogva. A színészek is lehetőleg jól igyezkettek nyuj-

lani, s így bizony elég érthetetlen, miért volt mindkét este oly üres a ház. Van a darabnak egy két megható jelenete, amelyek egészen jól sikerültek. Így Andris obsitós (Hajagos) éneke, Tihamér leleplezése, de különösen Százszorszép (Iszó) bemutató jelenete eleven és igaz volt. Őszintén gyönyörködünk Iszó meleg, temperamentumos alakításában. Iszó természetes és egyszerű, túlzásokra nem ragadtatja magát, s úgy látszik kerül a szélsőségeket, ami határozottan előnyére válik. Megtalálja sokszor a jellemzőt, s ebbe ügyesen fekteti be alakító erejét. Fia, Tihamér, hasonlóképp jó volt. Ügyességet és gyakorlottságot mutatott minden helyzetében Faludy. Sokat tesz, ha bele élnek magukat a szerepbe. A közönség azonnal megérzi a játék melegségét és igazságát. Jó volt még Piroska szerepében Hidy Irén.

Pénteken a »Trenk bárót« adták zsuffolt ház előtt.

Itt említjük meg, hogy társulatunk köztiszteletben álló direktora és neje házasságuk 25 éves évfordulóját hétfőn ülik meg. Tüntessünk megjelenésünkkel Kövessi Albert mellett, ki nemcsak mint színigazgató, hanem mint író is sok dicsőséget szerzett nevének és a magyar muzsának. Legyünk ott mindnyájan.

Öméltósága Matkovits Béláné urasszonyánál f. hó 15-én tisztelgett a temerini kastélyban Jauch Ferenc esperes-plébános vezetése alatt az óbecsei kath. legényegylet 50-tagú küldöttsége, hogy Öméltóságát a legényegyleti zászló felavató ünnepségére zászlóanyának kérjék fel. A Méltóságos Asszony a küldöttséget magyaros vendégszeretettel fogadta s a zászlóanyai tisztet elvállalta. A felszentelés szeptember hó folyamán lesz.

Főispánunk sógora dr. Falcione Árpád a kerényi kerület népszerű képviselő jelöltje kerületének két leghatalmasabb községét Bajsát és Kossuthfalvát járta be az

utóbbi napokban. A jelölt szimpatikus egyénisége, szeretetreméltó személye s tapintatos bánásmódja a néppel, szinte hihetetlen változást okozott a kerületben. Régi függetlenségi községek választói, hol 67-es jelölt eddig meg sem próbálkozott, százával csatlakoztak a munkapárti zászló alá. Falcione Árpád utja valóságos diadalmenet volt. Óriási lovasbandériumok ötös, négyes fogatok s egész kocsitábor kísérték mindenütt. **Matkovits Béla főispán**, aki szintén társaságában volt, több helyen gyűjtő beszédet intézett a lelkes, több ezer főnyi közönséghez és a választókhöz. Falcione megválasztása feltétlen biztos. Az öreg kísérleti nyúl: Tompa, Justpárti jelölt hosszú orral nézhette hivei elpártolását s bosszankodhat egyik kortesének ügyetlenségén (valami Puloszanovics József az istenadta!) aki ötöd magával Tompát kezdte éljenezni, mire akkora hahota támadt, hogy a 6 darab hazafi szégyenkezve bűjt el odujába. Egész külön rovatot kellene nyitnunk, a megyéből érkező kedvező hírek regisztrálására. De elég legyen itt annyi, hogy minden kerületben a munkapárti lobogó a leghatalmasabb. Bácsország teljesen a miénk!

Kinevezés. Mint örömmel értesülünk, a bírói kar két kiváló disze: Dr. Franz József és Dr. Fekete Pál járásbírákká illetve törvényszéki bírákká léptek elő. Ugyancsak itt említjük, hogy Dr. Konyovics György kir. ügyész, a VII. fizetési osztályba nevezetett ki. Gratulálunk!

Érettségi elnök. Az ujvidéki kir. kath. magyar főgimnázium szóbeli érettségi vizsgálatához Dr. Burány Gergely csorna-premontrei prelátnak rendeltetett ki elnöki minőségben.

Több oldalról hozzánk érkező kérdézősködékre válaszoljuk, hogy lapunk szombati számainak *»Politikai jegyzetek«* c. cikksorozata — nd. jel alatt *dr. Loránd Samu* orvos ur kitűnő tollából ered. Őt illetik az elismerő sorok!

Munkapárti választók vagy 400-an kedélyes vacsorán gyűltek össze csütörtökön este kitűnő polgártársunk *Geiger József* ven-

Állati betegségek, melyek emberekre átragadhatnak.

Irta: Friedman Mór, városi, m. kir. állatorvos.
(Folytatás).

A **gümőkór** (tuberculózis) már a legrégebbi népek előtt is ösmeretes betegség volt; Mózes III. könyvében említettik már és ott, le van írva, hogy az ilyen betegségben szenvedő állatok, áldozat bemutatására alkalmatlanok voltak. A zsidók későbbi törvénykönyveiben. Raschi, francia talmudtudós, Kr. sz. után, 1105. év körüli időben, »a levágott szarvasmarhák tüdőjében kisebb-nagyobb da ganatokat« ir le, »melyek gyakran genynyel véltak tele«, vagy is, már ő is ösmerte a tüdőgümőkört és az ilyen betegségben szenvedő állatok husát, élvezetre alkalmatlannak nyilvánította.

Ezen idők óta, e betegség ugyszólván mindig meg volt, sőt folyton nagyobb elterjedést nyert, — mert nemcsak öröklékénység által tartatik fen, hanem állandóan leselkedik reánk, a levegőben, tápszereinkben, az utcák porában és beteg embertársainkkal való érintkezéseinkben.

Az ember, — eltekintve az öröklött bántalmaktól, — leginkább gümőkóros, beteg állatok, szarvasmarha, sertések husával, továbbá tehéntej, vaj, turó, stb. élvezete által fertőzheti magát. Különösen első helyen, kell megemlítenem a *tejet*, mely ha pl. tőgygümőkórban beteg tehéntől származik, feltétlenül alkalmas arra, hogy a betegséget, az emberi szervezetben tovább terjessze.

Tudva azt, hogy fejés közben a tej, a tőgyből, illetve tejmirigyekből belekerülő gümőkór bacteriumokkal telítetik, ugyszólván, hogy a bacteriumokat a tejbe, mintegy belefejik és hogy az ilyen tej élvezete, directe fertőzést okozhat, — a földmívelésügyi kormány, a közelmúltban tett igen üdvös intézkedést arra nézve, hogy az ilyen tőgygümőkóros fejős tehének tejét, forgalomba hozni nem szabad, hanem ha tudomás szerzetetik, egy ilyen beteg állatról, azt, bárki az illetékes m. kir. állatorvosnak bejelentheti és ha vizsgálakor, a tehén legyleg betegnek tártaltott, egy megbízott a tulajdonostól az államkincstár terhére meg vevszi, azt a közvágóhídon levágatja és a viszonyokhoz képest, vagy értékesíti annak husát, vagy megsemmisíteti.

Ugyancsak veszélyes, az ilyen tejből készült vaj, tejfel stb. fogyasztása is, ámbár ezen ételmi szereknél, a fertőzés esélye sokkal kevesebb, mert elkészítésük közben, a

bennök végbemenő savanyodási és erjedési folyamatok következtében, a bacteriumok nagy része, tönkre megy,

A gümőkóros szarvasmarha, sertés, sőt baromfi husával is történhetik fertőzés.

Az ily módoni fertőzések megakadályozására nézve, legbiztosabb és leghathatósabb óvó intézkedésnek bizonyult, azon eljárás, hogy olyan helyről kell vásárolni a tejet, a hol a tehénállomány teljesen egészséges, és a hol, az évenként alkalmazott tuberculinozasi eljárás folyamán, a befecskenedés utáni reakció, biztos átmutatást nyújt arra, hogy mely tehén egészséges és hogy melyik beteg és a hol, az ilyen beteg tehéneket a tejelésből azonnal kirekesztik és a legkisebb gyanu esetén közvágóhídon értékesítik. Ügyelni kell arra is, hogy ne csupán a tehén legyen egészséges és álljon állandó állatorvosi megfigyelés alatt, hanem, hogy az istálló berendezés takarmányozásra is tiszta és helyes legyen, továbbá, hogy a fejésnél használt edények és szállítási eszközök is tiszták és megfelelők legyenek. Ügyelni kell még, hogy a fejést végző egyének, valamely fertőző betegségben ne szenvedjenek, mert a tejet megfertőznék, a betegségeket tovább terjeszhetik.

Szabály legyen, hogy a tejet nyersen sohasé élvezzük, hanem megfelelő forralás által, gümőkórnak, az emberekre való áterjedését megakadályozzuk. Továbbá minden

déglőjében. A hatalmas kerthelyiség minden zugát elfoglalta a nagy tábor. Lelkes felkészültségben nem volt hiány. Horváth Géza dr., Saly Máttyás dr., Damjánovics Péter és Freund Ede dr. nagy koncepciójú szónoklatokban buzdították összetartásra a választópolgárokat.

Tanárok a főispánnál. A magyar főgimnázium helyettes tanárai az igazgató vezetésével szombaton d. e. 12 órakor tisztelegtek Matkovits Béla főispánnál kérve régóta húzódó véglegesítésük ügyében hathatós közbenjárását. Oméltósága a küldöttséget igen szívesen fogadta s örömmel ígérte meg, hogy utána néz az ügynek s így reméljük, hogy a főgimnázium tanári karának kiváló képzettségű fiatal generációja, mielőbb elnyeri odaadó munkájának anyagi jutalmazását is. Reméljük ezt annál inkább, mert Zichy miniszternek a tanárság iránti jóindulata, amugy is ismeretes s főispánunk közbenjárása ismeretlen akadályát az előléptetésnek mielőbb el fogja hárihatni.

Az izraelita polgárság tiltakozó gyűlése. Pénteken este 1/6 kor az Erzsébet szálló külön termében izraelita vallású polgárságunk mintegy 100 tagja jelent meg, hogy tiltakozó szavukat felemeljék azon alatomos szándék ellen, mely a választási küzdelem szennyes hullámai közé, a hitfelekezeti kérdést is bele akarja rántani.

Az értekezletet Dr. Kassowitz Ármin nyitotta meg. Üdvözölve a megjeleneteket sajnálja, hogy az idő rövidsége miatt nem hívhatták meg valamennyi izraelita vallású polgártársukat. Nem szándékuk a mai értekezletbe politikát bele vinni, sőt ellenkezőleg épen ez ellen kívánnak tiltakozni. Nagy keserűséggel tölti el az a hír, hogy egyesek lelkiismeretlenségükben annyira eltévelyedtek, hogy hitfelekezetünket mélyen sértő eszközöket használnak fel kortes eszközül és a vezetés számottevő tényezőit azzal rágalmazzák, hogy kötelességeket megszegve felekezetünk határozott ellenségének szekerét tolják. Nem gyakorolt szülő senkire semmi-

háziasszony, — ha nem megbízható tejszarnokból vesszi a tejet — ha az őt, és családját, egész éven át tejjel ellátó állatokat, gazdájuknál, az istállóban időnként megszemléli; ha valami gyanus tapaszlat úgy az állatknál, mint az istálló és kezelés tekintetében, — azt a hatóságnak bejelenti, hogy a megfelelő intézkedéseket elrendelni lehessen.

A hussal való fertőzésnek, gátat vetett, a lelkiismeretes husvizsgálat, mely a m. kir. földművelésügyi miniszterium által kiadott, 54300/908. számú rendelet értelmében, az egész országra nézve egyöntetűen elrendeltetett és gyakorlatba vétetett. Hathatós biztosítékot nyújt a fertőzés elkerülésére, ha a húst, mindig jól megfőzve, vagy sültve élvezzük; félig nyers, vagy egészen nyers húst, soha ne együnk.

Óvakodni kell továbbá azon olcsó, de kétes eredetű husok vásárlásától, melyet mérszárseken kívül, házalók ajánlanak, sőt, az ilyen egyéneket tanácsos, egyenesen a rendőrségnek átadni.

Közvetíthetik még a gümőkóros fertőzést, tuberculózis állapot boncolása alkalmával, a bőrön szerzett sebészek; vagy beteg állatok husának feldarabolása közben is, a sérüléseken keresztül befertőzhetik magukat mészárosok, szakácsnék stb. Gyanus esetekben tanácsos, ha kezeiket jól lemosva valamely fertőtlenítő folyadékkal deszficiálják.

(Folyt. köv.)

féle befolyást, de a leghatározottabban tiltakozik, hogy az antiszemitizmus vádjának aljas fegyverét vigyék bele a választási küzdelembe, annál inkább, mert mindenki tudja, hogy itt nálunk erről szó sem lehet. Biztosítéka ennek a keresztény polgárság érett józansága és kipróbált liberáliszmusa. Tehát lelkellenségnek — sőt erősebb kifejezést is használhatna — kell bélyegezni azt, ha valaki a felekezeti türelmellenség égő csóvját dobja bele a küzdelembe pusztán személyes bosszúból és fokozottabb az, hogy ez az izraeliták részéről történik.

Van elég alacsony, piszkos eszköze annak, ki enélkül élni nem tud vagy enélkül nem érzi jól magát. Felekezetünket sértő kortes eszközöket azonban ne merjen senki igénybe venni.

Örül, hogy mindannyian ezen az állásponton vannak és határozatilag kimondja, hogy az izraelita polgárság tiltakozik az ilyen nemtelen kísérlet ellen.

Azután dr. Freund Ede szólalt fel s megbotránkozását fejezte ki azon, hogy az antiszemitizmus vádjával épen oly egyént illetnek, ki soha, sem tettel, sem szóval erre ürügyet nem szolgáltatott az ilyen vádaskodásra hosszú közéleti szereplése alatt. Majd dr. Papp Ignác főrabbi beszélt, a ki kijelenti, hogy ő ugyan nem hallott olyan kortes fegyverről, de ha tény, akkor ő is hozzájárul, hogy ezt elítéljük, annál inkább, mert ő is alaptalannak tartja az ilyen vádaskodást.

Eljegyzés. Lichtschein Jolánka urleányt eljegyezte dr. Géza Imre ügyvéd Ujvidéken.

»Kivel szövetkezik Jása?» Ez a címe annak a szerb nyelvű röpiratnak, amelyet csütörtök délután városunkban osztogattak. Nem akarunk az egész röpiratra kiterjeszkedni, csupán a leglényegesebb és a legjellemzőbb mondásaira kívánjuk választóközönségünk figyelmét felhívni. Hivalkozik a röpirat egy fővárosi lap abbéli kijelentésére, hogy az »Ujvidéki nép nem hagyja szemét behinteni avval a porral, amely az ujvidéki politikai ámitás, a Justhpartiak gyárában készült.« Majd bemutatja Dr. Szlezákot, aki szerinte az ország egyik legkiválóbb ügyvédje és egy budapesti tekintélyes lapnak a mult számunkban közölt nyilatkozatát idézi. A röpirat így fejeződik be: »Ugy gondoljuk, hogy Justhnak Jása radikálisairól való nyilatkozatait nem kell itt bővebben értelmezni. Minden okos szerb, aki nem folytat kalandos politikát, őrizkedni fog attól, hogy a Justh és a Jása-féle frázisok által felre ne vezessék. Végül itt jegyezzük meg, hogy egy »fő Justh« ember, Visontai, a Justh pártnak jelöltje az óbecsei kerületben, rövid idővel ezelőtt a temerini magyarok gyülekezetén így nyilatkozott: »Miként szavazhat egy becsületes magyar ember olyasvalakire, akinek vezetékneve ics-re vagy vicse-re végződik? Ezzel mindent megmondottunk! Ime ily emberekért megy Jása és partja tűzbe és vízbe.«

A Justh párt újabb szaporodása. Hoffmann Ottó az egyik tintatartós jelölt a Tabi kerületben vissza lépett. Bory Béla meg a nyirbátori kerület justhpartii jelöltséget hagyta ott. Csak tovább.

A dinasztikus Teleki. Kinos feltűnést keltett városszerte Teleki Árvédnek a Lovrekovich-féle vacsorán tett azon kijelentése, hogy összejegyzetek alkalmával szókás legelőször a királyról megemlékezni, azt ők eddig elmulasztották de ime most jóvá teszi s köszönti a halkirályt . . . stb. Hát öfelsége személyének olyan kapcsolatban való említése eddig legalább is szokatlan volt.

Justhék hódítanak! Bizonyára emlékeznek olvasóink a H. egyik rendkívüli kiadására, hol Justh Gyula erdélyi körtjáról regélt. Nos, most ismét diadal ut volt Erdélyben, de különkiadás még nem.

De mi megteszük azt a szíveséget és a legautentikusabb híradást hozzuk egy szó kommentár nélkül.

A zilahi kerületben, — mint Krasznáról jelentik — a Justh-párt próbaközönsége csufos kudarcot vallott. Gróf Teleki Árvéd, a Justh-partii jelölt, báró Kemény Árpáddal indult körútra, de sehol sem juthatott szóhoz. Egrespatakról és Magyar-Kecelről kikergették őket és menekülve jöttek Krasznára, a járási székhelyre. Krasznán épen hetivásár volt, az utcákon nagy tömeg nyüzsgött, amely olyan ellenséges indulattal fogadta Telekiéket, hogy azok be se mertek jönni a községbe. Késő délutánra sikerült annyi csendőrt összehozni, hogy azok utat nyithattak számukra a tömegben. A bevonulást záptojások és egyebek fűszerezték, úgy, hogy Teleki és kísérete nagyon siralmas látványt nyújtottak. A zászlókat is elszedték tőlük. A nagyvendéglő udvarára bevergődve, csendőrfedezet mellett próbálták a gyűlést megtartani, de az óriási tombolásban, füttyülésben hangjuk teljesen elveszett. A kivonulás ép oly dicstelen volt, mint a bevonulás.

Mit szól ehhez Bozse-nyik képviselőjelölt ur azt hiszem megmarad tanárnak s nem álmodik jelöltségről újra nyugtalan éjszakákon!

Az antiszemitizmus vádját hangoztatják a tuloldalon épen olyanok, a kiknek a »Bilincsek« c. színműből kellene megtanulniok vallásuk megbecsülését. Megaztán Singer Arthur budapesti szerkesztőt csak azért mert zsidó, »vörös Saji«-nak gunyolni, talán mégsem filoszemitizmus. Az a 20,000 kor-ás városi adomány, a mit a törvényhatóság a hitközségnek megszavazott, kezd néhány — úgy látszik olvasni sem tudó — izraelita polgár előtt úgy szerepelni, mintha Teleki adta volna. Hát ezek az urak, vagy aludtak akkor, mikor az történt, vagy cinikusak a legnagyobb mértékben a tények elferdítésében.

Uj bérkocsi állomások. Rendőrségünk a mult napokban a városi szabályrendeletben előírt kötelessége és jogánál fogva a posta-épület valamint a H. Rákóczy Ferenc-uton levő István király szálloda előtt uj bérkocsi állomásokat létesített. Ezen intézkedéssel két városrész közönségének régés-régtől hangoztatott jogos óhaja teljesül és nem lesz kénytelen ezen városrészek közönsége ezután a legnagyobb nyári hőségben is bérkocsiért a belvárosba a piacra futkosni. Mi a magunk részéről csak elismeréssel tudjuk üdvözölni rendőrségünk ezen intézkedését, mely tanúsága, hogy minden tekintetben szívén viseli az összpolgárság érdekeit. A »Határőr« azonban, legalább így írja, — ezzel sincs megelégedve, s mert az uj állomásokra helyezett bérkocsisok között állítólag két Teleki szavazó is akad, nem átalja valótlan szósszal feleeresztett nagyhangu frázisokban személyükben nekitámadni rendőrtiszti karunk két közbeccsülésben álló tagjának, polgármesternek és mindenkinek, ki nem az ő elveit osztja. Hát csak folytassa! Ki ki a maga szája ize szerint!

Dr. Botzenhardt János a budapesti III. ker. képviselőjelöltje a Justh-párt legexponáltabb tagja kilépett a pártból választói kívánságára. Ime, mire a választás napja megjön még jelölje se marad annak a párt-nak. Sic itur ad astra.

Színháték. E címen **Dr. Bárdos Artur** szerkesztésében színházi hetilap indult meg a fővárosban. Ez az egyetlen magyar színházi és zenei hetilap; és az első magyar színházi revü, mely a drámával, a rendezéssel, a színésszel és a dekorációval és főként mindeme részletek teljességével: a mostanai forradalmi korát élő új színpadművészzel közzé teszi és szakszerűen foglalkozik.

Szakszerűen, mert a Színháték-ban az ország legkiválóbb modern rendezői és színházi gyakorlati emberei foglalkoznak a színpadi rendezés legfontosabb elveitől a legaprólékosabb színpadtechnikai kérdésekig mindával, ami a mai európai színpad legújabb és legállandóbb értékű eredménye.

De ez a szakszerűség nemcsak színházi embereket, hanem minden művelt embert érdekel, mert a Színháték közleményeit a legjobb, tehát legszelebb látókörű modern írók írják, akik a színház speciális kérdéseit bele tudják kapcsolni az általános kultúra vérkeringésébe. Sőt a Színháték éppen eleven kapcsolatot fog teremteni színház és laikus néző között azáltal, hogy b pillantást enged neki a színház intim műhelyébe és a napisajtó szempontjainál állandóbb értékű kritériumokkal gazdagítja. A műhely ismerete nem ellensége, de barátja a művészi illúzióknak.

Dramaturgiai és kritikai dolgozatok közlésén kívül a Színháték számon tartja nemcsak a főváros, hanem a vidék művészi és színházi életének összes jelenségeit, közli a vidéki színházak műsorát, a szerződéseket stb.

A Színháték egy évfolyama hű és teljes krónikája lesz a színházi és zenei év összes belső és külső eseményeinek. Ebben a krónikában helye lesz mindennek, ami erre a területre tartozik; de csak a művészi jelentőség való arányában.

A Színháték állandó munkatársai: Ambrus Zoltán, Alexander Bernát, Adorján Andor, Balázs Béla, Bálint Aladár, Bálint Lajos, Biró Lajos, Bródy Miksa, Csáth Géza, Csáth Kálmán, Erényi Nándor, Falus Elek, Feleki Géza, Fenyő Miksa, Fürst Milán, Gerő Ödön, Góth Ernő, Góth Sándor, Hatvány Lajos, Heltai Jenő, Hevesi Sándor, Ignóty, Ivánfi Jerő, Jób Dániel, Karinyth Frigyes, Kern Aurél, Kémény Jenő, Komor Gyula, Kosztolányi Dezső, Lengyel Menyhért, Lukács György, Márk Lajos, Márkus László, Márfly Ödön, Miklós Jenő, Moly Tamás, Náday Pál, Nagy Endre, Osvát Ernő, Radvány Ernő, Relle Pál, Révész Béla, Rutkay-Rothauser Miksa, Salgó Ernő, Sebestyén Károly, Siklósi Albert, Szilágyi Géza, Szini Gyula, Szomor Emil, Vajda Ernő, Vajda László, Vámos Árpád, Váradi Antal. A Színháték minden bétén csütörtökön jelenik meg. A lapot Sziklai Jenő budapesti könyvkereskedő Erzsébet-körút 42. adja ki. Előfizetési ára: egész évre 15 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. Egyesszáma minden könyvkereskedőnél és dohánytösdében 30 fillérért kapható.

Amerikai módra. Newyorkból írják nekünk: Pár napja az összes amerikai lapokban alábbi hirdetés jelent meg:

Rokonlélek kerestetik.

Két millió dollár hozománnyal bíró fiatal leány olyan házassági akaró fiatalember ismeretségét keresi, akinek lelke minden kétséget kizárólag rokonlélek az ő lelkével. Foglalkozás és vagyoni állapot mellékes.

A különös kis hirdetés néhány újságírónak is magára vonta figyelmét; akik aztán meginterviewolták a két millió dolláros Miss-t, aki a Hudson River kiszögellésénél emelkedő Storm King hegység tövében lakik, várszerű, fényesen berendezett palotában.

Az egyik ilyen interview a következőképen folyt le:

— Hány levelet kapott eddig a Miss?

— Oh, eddig mindössze ötöt . . .

— Well: hogyan fogja a Miss ötezer levél közül kiválasztani a rokonlelkű jelentkezőt?

— Oh, nagyon egyszerűen! Három napi határidőt adtam magamnak és ezen idő alatt lelki ösztönöm föltétlenül helyes nyomra fog vezetni.

— Hány levelet bontott fel eddig, Miss Antoinette Elizabeth Gozzan?

— Mindössze ötvenet; mind olyant, amelyeket érdemes volt elolvasni, de azért még egyik sem volt az igazi; ez mutatja legjobban, hogy mennyire megbízhatom a titokzatos lelki ösztön helyes utmutatásában.

— És mit fog tenni a Miss, ha a szerencsés kiválasztott egy szegény ördög lesz; p. o. egy 12 dollár heti fizetéses bolti elnök, egy Central parki kertészlegény vagy épenséggel egy néger sofför?

— Ami mindezeket illeti, elég gazdag vagyok arra nézve, hogy ekkora fényűzést megengedjek magamnak; ha az illető véletlenül kertészlegény

lesz, vagy más ilyesféle, akkor is készséggel hozzá megyek.

— És mit csinál a Miss akkor, ha a kiválasztott »lelki férfit« véletlenül nem lesz hajlandó eljönni a Missért?

— Well, akkor komornám kíséretében én magam megyek hozzá és addig kérelem őt, míg csak meg nem hallgat . . .

A további beszélgetés során az újságíró még föltette azt a tréfás kérdést is, hogy a Miss nem találja-e úgy, hogy éppen ő volna a keresve kerestett lelkirokon . . .

Mire a Miss azt felelte, hogy már egész idő alatt ugyis azt tanulmányozza, de a lelkirokontság jeleit sehogsem tudja fölfedezni benne.

— Elég kár — felelte erre félig mosolyogva, félig boszankodva az újságíró — és eltávozott.

Miss Antoinette Elizabeth Gozzan egyébiránt mindössze husz éves: szülei nem régen haltak meg és így a két millió dollárnyi örökség felett korlátlanul rendelkezik; a legbajosabb missek közül való és igen szentimentális hajlamú.

Tessék pályázni, amíg az alkalom tart!

A Színháték pályázata. A színháték színházi és zenei hetilap szerkesztősége pályázatot hirdet irodalmi értékű és előadható eredeti **egyfelvonásos színműre.** Pályadíj 200 korona. Pályázati határidő 1910. augusztus hó 15. A nyertes és esetleg a többi közlésre elfogadható pályamunkát a Színháték közli; utóbbiakat a rendes honorárium ellében.

A jelíes levéllel ellátott pályaművek a szerkesztőség címére (VI. Teréz körút 17.) küldendők.

A pályázat zsűrije a Színháték szerkesztőségének következő tagjaiból áll: **Bárdos Artur, Góth Sándor, H. vesi Sándor, Náday Pál és Szini Gyula.**

Kik vesznek részt a budapesti repülőversenyeken? A június 5-én kezdődő budapesti repülőversenyek végrehajtó-bizottsága a versenyekre szóló felhívást még csak a mult héten küldte szét, és máris egyre-másra érkeznek a leghíresebb külföldi aviatikusoktól levelek, amelyekben hivatalosan bejelentik, hogy feltétlenül részt vesznek a meetingen.

Hogy az aviatikusok részéről az érdeklődés ilyen rendkívüli nagy, annak mindenesetre egyik legfőbb oka az, hogy a díjak összege jóval meghaladja a félmillió koronát és így nagyszabású versenyt eddig még egyetlenegy állam aeroklubja sem rendezett.

A jelentkezők közül természetesen első sorban kell felemlitenünk a ma élő három legnagyobb aviatikust Louis Paulhan-t (Fahrman-biplán), Henry Rougier-t (Voisin-biplán) és Hubert Latham-ot (Antoinette-monoplán), akik együtt még sohasem mérköztek, s még arra sem volt eddig eset, hogy egy versenyben három ilyen elsőrendű aviatikus mérte volna össze erejét.

A hírneves jelentkezők között van azonkívül de La Roche báróné (Voisin-biplán), Jacques Balsan (Blériot-monoplán), E. Amérgio (Sommer-biplán) és Montigny (Blériot monoplán).

Eddig csak egy magyar aviatikus jelentkezett és pedig Némethy Imre aradi gyáros, aki a saját szerkesztői monoplánjával vesz részt a küzdelemben.

Louis Paulhan Farman-biplánnal jön. Ő az, aki csak a mult héten aratott világraszóló sikert azzal, hogy elérte a repülőgéppel tett utazás rekordját, április 29-én London és Manchester között, amely

távolság 180 angol mérföld, azaz 290 kilométer. Különben ő érte el magasságban is a világrekordot, februárban a kaliforniai Los Angelesban 1527 méter magasságban végzett repülésével. Rougier három igen sikerült felszállást rendezett március első felében Monakóból Cap-Martinon át a nyílt tengerre és különböző utakon vissza, Albert monakói herceg jelenlétében, ki érdemrenddel is kitüntette. A felszállás több, mint félóraig tartott s az elért magasság 1270 méter volt. Mind a három felszállás simán, baj nélkül folyt le és Monakó előkelő vendégei nagy ovációval fogadták a visszatérő Rougier-t.

Paulhan ez év elején Amerikában kísérletezett. Los Angelesban szállott fel, magával vitte Beck hadnagyot, aki visszapattanó granátokat dobott le egyes célpontokra s a lövegek sohasem tévesztettek célt. Ugyanitt néhány nappal később 1380 méter magasan repült.

Hubert Latham június 22-én Antoinette IV. monoplánjával Mourmelon le Grandban feltűnést keltő rekordot ért el; 37 percig tartotta magát a levegőben, június 26-án pedig kitartó repülésbe fogott és egy óra 7 perc és 37 másodpercig volt 40 50 méter magasságban.

A »falragaszbeli harc« Budán. A csendes második kerület ódon utcáit és virágos, fehér, kacér vilákkal beépített nyaraló negyedét haragos, kortes plakát harc riasztja fel. Két munkapárti jelölt vívja e plakát-harcot, mely a maga nemében elég eredeti és szinte amerikai izénél fogva nem is talál Buda csendes utcáihoz. A dolog ott kezdődött, hogy a második kerületi Lendl Adolf párt plakátokat függesztett ki, melyeken Rupp Zsigmond elnök kiáltotta harsányan, hogy éljen Lendl Adolf. Másnap ellenplakát jelent meg és a plakáton Rupp Zsigmond kijelentette, hogy az első számú plakát misztifikáció, mert ő elnöke ám a nemtudjuk minek, de nem tudjuk minek, de nem a Lendl pártnak, csak azért se éljen tehát Lendl Adolf. Harmadnap újabb plakát jelentette, hogy a második számú plakát a misztifikáció, mert Rupp Zsigmond igenis szeretett elnöke a Lendl-pártnak és ő száz és száz választó előtt kiáltja harsányan, hogy éljen Lendl Adolf. Negyednap egy új plakát azt hirdette, hogy a harmadik számú plakát a humbug, mert Rupp Zsigmond csak azért sem elnöke a Lendl-pártnak és szó sincs róla, hogy éljen Lendl Adolf. De erre már ötödnap száz férfi aláírásával aláirt plakát jelent meg, akik igenis bizonyítják, hogy hallották élő szóval, amikor Rupp Zsigmond szeretett elnökük harsányan kiáltotta: éljen Lendl Adolf. Végre hatodnapra, a zöld, piros, kék, sárga, haragos zöld plakátok után egy szende fehér plakát jelent meg, melyben Rupp Zsigmond kijelenti, hogy sem száz sem ember előtt ő bizony sohasem éltette Lendl Adolfot, az összes plakátok misztifikációk és ő bele nem megy a »falragaszokbeli harcba.« — Nem lehet tudni, hogy június elsejéig még minő változatos lehetnek a plakátok harcának, a falragasz és ellenfalragasz vitának, a két munkapárti jelölt minő kontrát, re- és szubkontrát Tisza- és Klauen-kontrát fog a plakátokon egymásnak bemondani, de bizonyos hogy az a jelölt, aki nem megy bele a »falragaszbeli harcba«, lehet nagyon derék ember, jó hazafi, okos politikus, de siralmasan rosszul ruppogtatja a magyar nyelvet.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Thököly Imre-u. 5. l. 9. hová a lap szellemi és anyagi részére vonatkozó minden-mű megkeresések intézendők.

Kobrak-cipő árúház újdonságai

a tavasz és nyári idénynek megfelelően, urak, hölgyek és gyerekek részére megérkeztek. Egyben megjegyezzük, hogy „Kobrak-cipők“ friss állapotban csakis

Weisz Vilmos, Kobrak-cipők árúházában

kaphatók s b. figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek, hogy magukat idegen reklám által tévutra ne vezesse.

Tisztelettel

Weisz Vilmos (Wagner-palota).

Az „Ujvidéki Hirlap“

számára

hirdetés gyűjtő kerestetik
azonnal való belépésre.

Fényes kereset!!

Nők,

kik otthon, házi munkáik közepette, — esetleg egész napra — horgolással állandó munkát és szép keresetet akarnak, forduljanak levélben a

„Magyar Csipke-Kiviteli Vállalathoz“, Déván.

Feltűnést keltő találmány! A fogápolásra használt szerek csak részben felelnek meg hivatásuknak.

Az illatos szájviz a fogkőlerakodást meg nem akadályozza, a fogpor hosszas használata pedig a fog zománcát koptatja el. Ezen hiányokon segít egy kitűnő új találmány, a **Sztraka-féle Menthol fogszappan**, mely erős H bacillus-ölő hatásánál fogva a szájüreget hatalmasan deszinficiálja, a fogakat fehériti s a romlástól megóvjá. Beszerezhető gyógyszárakban, drogériákban egy koronáért. 3 dbt 3 kor. ért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol. Kapható: **Herczog István** gyógyszerésznél, **Grossinger János** gyógyszerésznél, **Klein Oszkár** drogériájában és **Schossberger Hermann** kereskedőnél Ujvidék.

Sztefanovits L. Fia, Ujvidék

Telefon szám 78. Kossuth Lajos-utca 27. Alapított 1866.

Elsőrendű kékkő. — Dupuy-féle buza magesávája.

LEGOLCSÓBB KAVÉRAKTÁR.

Minden fajtájú ásványvizek nagy raktára, mindig friss töltésben. Californiai gyümölcs. Friss szardínia és keleti lengeri hering.

Konservált főzelék dobozokban. — Görög gyógyborok.

Naponta friss teavaj a főhercegi tejgazdaságból. Bajor sör palackokban. Asztali csemege borok és pezsgő, legfinomabb liquerök.

Prágai sonka. Legfinomabb sajtfélék. Befőttes gyümölcsök.

Minden friss állapotban és a legolcsóbban.

BUTORHÁZ

MENRÁTH L. ÉS FIA

UJVIDÉK, Kossuth Lajos-utca 46—48.

Szönyegek, függönyök, terítők és minden lakásberendezési tárgyak nagy választékban.

Ujjonnan épült MODERN BUTORÁRUHAZÁBAN mindennemű butorból a legnagyobb választék.

Kész berendezett szobabutoroknak állandó kiállítása.

Mennyasszonyi kelengyék minden árban.

Alapított 1843-ban.

Telefon szám: 87.

Szliács acélfürdő

Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdús vasforrás.

Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Idény május 15-től, szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Mint fürdőorvos Dr. Rohrer Aladár hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át, 5 óra, délről Budapesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok, minden nagyobb vasúti állomáson ki vannak függesztve.

Kimerítő felvilágosítást és prospektust, utazás, valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a

Fürdőigazgatóság, Szliács
(Zólyom-m.)

Wagner Testvérek

UJVIDÉK.

Fűszer-, kávé- és csemege-kereskedés.

Páratlan gazdag és dús választékú

GSEMEGE OSZTÁLY.

Gazdasági cikkek nagy raktára.